

Pracovná skupina pre kvalitu, 23. novembra 2021

Predseda Christian Jochum (AT), ktorý bol aklamačne zvolený za predsedu pracovnej skupiny. Za podpredsedu bol aklamačne zvolený Giulio Benvenuti (IT) a za podpredsedníčku Claire Martinová (FR).

Aktualizácia informácie o revízii systému chránených zemepisných označení (CHZO)

Predseda júci sa kriticky vyjadril k nadradovaniu ekologickej produkcie nad výrobky s CHZO. Sekretariát referoval o prijatí 3 legislatívnych aktov SPP Parlamentom 23. 11. 2021. Ohľadom CHZO sa v novej SPP príliš veľa nezmenilo. V trialógu boli prijaté návrhy 3 článkov, ktoré sekretariát hodnotí pozitívne:

- článok 105 o zmenách špecifikácie produktu
- článok 166a týkajúci sa dobrovoľnej regulácie ponuky poľnohospodárskych produktov s CHOP alebo CHZO okrem syra, vína a šunky
- článok 172a umožňujúci poľnohospodárom dohodu s hospodárskymi subjektmi v nadväzujúcich odvetviach o ustanoveniach o zdieľaní hodnôt, vrátane trhových bonusov a strát.

Predseda júci vyzval na informovanie producentov, aby tieto články mohli v praxi maximálne využiť.

Sekretariát ďalej referoval o procese revízie systému CHZO, k čomu už prebehla verejná konzultácia, konferencia usporiadaná Komisiou a ďalšie cielené konzultácie, legislatívne návrhy by mala Komisia predložiť na konci tohto alebo na začiatku budúceho roku. Počas minulého rokovania pracovnej skupiny pre kvalitu bol prejednávaný postoj k prípadnému zahrnutiu kritérií udržateľnosti do CHZO a bola dohodnutá požiadavka princípu dobrovoľnosti.

V diskusii predseda júci na otázku FR reprezentantky ohľadom výživových profilov produktov s CHZO uviedol, že výživové profily sa nebudú týkať priamo politiky kvality, ale budú zamerané na spotrebiteľa. Podľa predsedajúceho musí byť zohľadnená pridaná hodnota produktov, pretože napr. syry s chráneným označením obsahujú príliš veľa tuku.

Aktuálne informácie o revízii obchodných noriem

Komisia sa v rámci revízie obchodných noriem usiluje o aktualizáciu zastaralých noriem, zjednodušenie príslušných právnych predpisov a podporu dodávok udržateľnejších výrobkov spotrebiteľom. Komisia už zverejnila plán revízie spolu s počiatočným

posúdením dopadov, vyhlásila verejnú konzultáciu, usporiadala workshop. V nadchádzajúcich mesiacoch by mali prebiehať cielené konzultácie. Pozícia C-C upozorňuje na špecifiká každého odvetvia a nutnosť zachovať samostatné právne predpisy pre každé odvetvie. Ďalej je nutné zabrániť narušeniu trhu medzi výrobcami v EÚ a tretích krajinách a zaistiť kvalitu pre spotrebiteľov. Čo sa týka kritéria udržateľnosti, podľa C-C treba: zohľadniť dodatočné náklady nielen v kvalite produkcie, ale aj v trhových cenách, zohľadniť dopyt spotrebiteľov rovnako ako ponuku z tretích krajín, legislatívny návrh by nemal duplikovať iné európske politiky a treba rozlíšiť kritériá pre udržateľnosť, dobré životné podmienky zvierat a výživu.

Predsedajúci uviedol, že rôzne produkty môžu byť na národnej úrovni klasifikované podľa obchodných noriem, ale klasifikácia podľa prínosov k zdraviu nemá v obchodných normách miesto.

Prezentácia aktuálneho stavu vnútroštátnej legislatívy týkajúcej sa náhrad a diskusie o pozičnom dokumente

Sekretariát referoval o rastúcom trende rôznych náhrad živočíšnych produktov na trhu, či už ide o rastlinné náhrady, laboratórne kultivované „mäso“ alebo kombinované výrobky. Navrhuje prijať oficiálne stanovisko, ktoré sa bude vzťahovať na 3 spomenuté typy produktov - rastlinné náhrady, kultivované mäso a zmiešané výrobky. Na úvod je potrebné zanalyzovať zastúpenie týchto produktov na trhu a pre každú z kategórií navrhnúť špecifický názov. Sekretariát upozornil, že Európska komisia schválila financovanie 2 mil. EUR z fondu obnovy EÚ na výskumný a vývojový projekt, ktorého cieľom je pokročiť vo výskume a výrobe kultivovaného mäsa (znížením výrobných nákladov). Podľa sekretariátu je otázkou, či nežiadať o ekvivalentné financovanie udržateľnejšej živočíšnej výroby.

Prezentácia a výmena názorov na úvodné posúdenie dopadov na legislatívny rámec pre udržateľnosť potravinových systémov so zameraním sa na označovanie udržateľnosti

V stratégii F2F Komisia avizovala predloženie legislatívneho rámca pre udržateľný potravinový systém, zverejnila plán spolu s počiatočným posúdením dopadov, ku ktorému už sekretariát zaslal svoje stanovisko. Na prelome roku by mala byť vyhlásená 12-týždňová verejná konzultácia, neskôr cielené konzultácie a legislatívny návrh by mal byť zverejnený na konci roka 2023. Riadny legislatívny proces prebehne v 1. alebo 2. štvrtroku 2024. Komisia vo svojom počiatočnom posúdení dopadov zvažuje 4 možnosti:

- zachovať súčasný prístup
- dobrovoľný prístup, iba odporúčania na podporu prechodu
- právny rámec na úrovni EÚ, ale iba posilňujúci súčasné právne predpisy
- nový komplexný legislatívny rámec udržateľnosti potravinového systému, ktorý bude slúžiť ako základ pri posudzovaní prvkov udržateľnosti iných právnych predpisov EÚ (preferovaný variant DG SANTE)

C-C nepreferuje žiadnu zo 4 možností, ale zdôrazňuje nutnosť prijatia jasných a presných definícií, žiada zaistenie bezpečnosti potravín, zohľadnenie obchodných aspektov, dodatočných nákladov a ich spravodlivé rozloženie a prijatie trhovo orientovaného prístupu. V oblasti vyznačovania údajov týkajúcich sa udržateľnosti na potravinárskych výrobkoch bude sekretariát presadzovať zahrnutie všetkých 3 pilierov udržateľnosti (ekonomický, ekologický, sociálny) s určitou mierou flexibility medzi nimi.

Rôzne

Prioritné témy na budúci rok sú: revízie zemepisných označení, obchodných noriem, náhrady živočíšnych produktov, legislatívny rámec pre udržateľné potravinové systémy a označovanie udržateľnosti.